

ข้อเสนอโครงการวิจัย

เรื่อง “การใช้พื้นที่สาธารณะในการพัฒนาชุมชนของประเทศญี่ปุ่น กรณีศึกษาบทบาทของสถานีริมทาง หรือ Roadside Station เป็นต้นแบบของการสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม”

เสนอต่อ สกว. ฝ่าย 1

- ☆ ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) “การใช้พื้นที่สาธารณะในการพัฒนาชุมชนของประเทศญี่ปุ่น กรณีศึกษาบทบาทของสถานีริมทาง หรือ Roadside Station เป็นต้นแบบของการสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม”

(ภาษาอังกฤษ) The Study of Public Space for Community's Development in Japan: Focusing on the Role of Roadside Station as the Model for Establishing the Strength of Local Industrial Development

คำสำคัญ สถานีริมทาง พื้นที่สาธารณะ ต้นแบบ

Keywords: Roadside Station, Public Space, Model

- 🕒 ชื่อหัวหน้าโครงการ หน่วยงานสังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ e-mail

ชื่อ-สกุล นาง เบญจรงค์ ใจใส แดร์ อาร์สลานีอง

ชื่อ-สกุล Mrs. Benjang Jaisai Der Arslanian

คุณวุฒิ ปรินญาโท

ตำแหน่ง (ทางวิชาการ/ราชการ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

หน่วยงาน สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชา ภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบล สุเทพ อำเภอเมือง เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์/โทรสาร 081-9936549 , 053- 943247 E-mail benjang_jaisai@yahoo.com

ลงนาม (ลายเซ็น)

- 🕒 ชื่อและสถานที่ติดต่อของนักวิจัย หน่วยงานสังกัด ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ email

ชื่อ-สกุล นาง เบญจรงค์ ใจใส แดร์ อาร์สลานีอง

ชื่อ-สกุล Mrs. Benjang Jaisai Der Arslanian

คุณวุฒิ ปรินญาโท

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์

หน่วยงาน สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชา ภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบล สุเทพ อำเภอ เมือง เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์/โทรสาร 081-9936549 , 053-943247 E-mail : benjang_jaisai@yahoo.com

ลงนาม (ลายเซ็น)

🕒 ชื่อและสถานที่ติดต่อของผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานของหัวหน้าโครงการ

ชื่อ-สกุล รองศาสตราจารย์ ดร. ประภา สุขเกษม

ตำแหน่ง คณบดี คณะมนุษยศาสตร์

หน่วยงาน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถนนห้วยแก้ว อ.เมือง เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์/โทรสาร 053-943269

🕒 ได้เสนอโครงการนี้ หรือโครงการที่มีส่วนเหมือนกับเรื่องนี้บางส่วนเพื่อขอทุนต่อแหล่งอื่นที่ใดบ้าง

☐ ไม่ได้เสนอต่อแหล่งทุนอื่น

☐ เสนอต่อ

☐ ชื่อโครงการที่เสนอ

☐ กำหนดทราบผล (หรือสถานภาพเท่าที่ทราบ)

🕒 งบประมาณทั้งโครงการ 514,500 บาท

จาก สกว. 514,500 บาท

จากหน่วยงานร่วมโครงการบาท

🕒 ระยะเวลาดำเนินงาน 12 เดือน

เสนอต่อ สกว. เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2559

ลงนาม ผู้เสนอโครงการ

รายละเอียดของข้อเสนอโครงการ

1. บทสรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

สถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่น หรือ Roadside Station เป็นที่รู้จักกว้างขวางในชื่อของ MICHINOEKI เริ่มเปิดอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปีค.ศ.1993 ปัจจุบันมีจำนวน 1,079 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่น ส่วนใหญ่บริหารในรูปแบบบริษัทและมีสินค้าจากชุมชนที่มีการพัฒนามีคุณภาพสูง สถานีริมทางหลายแห่งประสบความสำเร็จ โดยมีจำนวนผู้มาใช้บริการและมียอดขายที่เป็นจำนวนมาก และมีสถานีริมทางที่ไม่ประสบความสำเร็จมีสถานะขาดทุนด้วยเช่นกัน

ปัจจุบันนี้สถานีริมทางได้เริ่มดำเนินการมาเป็นเวลา 23 ปีแล้ว และมีบทบาทในการสร้างงาน สร้างรายได้ พัฒนาสินค้าชุมชน ส่งเสริมอาชีพคนในชุมชน ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน และมีบทบาทที่มีความหลากหลายขึ้น เช่น เป็นสถานที่หลบภัยในช่วงเกิดภัยพิบัติ รวมถึงช่วยแก้ปัญหาความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ในชุมชนชนบทห่างไกล กิจกรรมทั้งหลายเหล่านี้ ทำให้สถานีริมทางไม่ได้เป็นเพียงที่พักของคนขับรถในขณะเดินทางไกลเท่านั้น แต่เป็นพื้นที่สาธารณะที่ทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆในท้องถิ่น ที่เป็นประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างคนในท้องถิ่นกับผู้มาเยือน

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารสถานีริมทางเพื่อเป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับคนในท้องถิ่นรวมถึงภาครัฐ เพื่อนำเอาองค์ความรู้ของการจัดการบริหารสถานีริมทางมาประยุกต์ใช้ในการจัดการสถานีริมทาง รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมท้องถิ่นของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การถอดบทเรียนเพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ประเทศไทยต่อไป

การศึกษานี้้นนอกจากจะเป็นการถอดบทเรียนการบริหารจัดการสถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่นแล้ว ยังเป็นการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการสถานีริมทางที่จะส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวชุมชนของประเทศไทยต่อไปในอนาคตอีกด้วย

2. ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง

จากงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำก่อนหน้านี้ในหัวข้อ “การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในประเทศญี่ปุ่น : จากความขัดแย้งไปสู่การทำงานร่วมกัน” นั้น ผู้วิจัยพบว่า มีการใช้พื้นที่สาธารณะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการพัฒนาทุนทางสังคมด้านการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ในท้องถิ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงประเภทและหน้าที่ของพื้นที่สาธารณะไปตามยุคสมัยตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา โดยมีการเริ่มสร้างพื้นที่สาธารณะด้วยการสร้างศูนย์ชุมชน (Community Center) ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อเป็นพื้นที่สาธารณะที่ใช้ในการสร้างเครือข่ายของภาคประชาชนในช่วงที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมและการอพยพย้ายถิ่นฐานมาสู่เมืองใหญ่ ซึ่งสามารถลดความขัดแย้งกับภาครัฐที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและปัญหาของเมืองใหญ่ได้ระดับหนึ่ง ต่อมา มีการสร้างศูนย์มะจิซึกุริ (Machizukuri Center) ขึ้นตามเมืองต่างๆตามนโยบายของรัฐบาลท้องถิ่นเป็นหลัก เพื่อพัฒนาเมืองและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และพัฒนาจนกลายมาเป็นพื้นที่สาธารณะในรูปแบบของ NPO Support Center มีบทบาทในการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ในช่วงที่มีการลดขนาดของรัฐบาลกลางและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ พื้นที่สาธารณะเหล่านี้ เป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับผู้ที่อาศัยในเมืองใหญ่เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งหากศึกษาย้อนไปถึงประวัติศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น พบว่า มีการใช้บริเวณลานบ้านของผู้นำในหมู่บ้าน หรือพื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้านเป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อใช้ในการสร้างเครือข่าย สร้างกฎระเบียบและสร้างกระบวนการปกครองตนเองในชุมชนเกษตรกรรมตั้งแต่สมัยก่อนสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสมัยที่ประเทศญี่ปุ่นมีประชากรประมาณมากกว่าร้อยละ 80 เป็นเกษตรกร

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสถานีริมทางหรือ Roadside Station ของประเทศญี่ปุ่น ในหัวข้อ “การศึกษากระบวนการพัฒนาชุมชนด้วยสถานีริมทางหรือมิจิโนะเอะคิของประเทศญี่ปุ่น กรณีศึกษา สถานีโมะเทจิ ประเทศญี่ปุ่น” ผู้วิจัยพบว่า สถานีริมทางถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักของผู้ขับรถระยะไกล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือผู้ขับรถที่เป็นสตรีและผู้สูงอายุซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสถานีริมทางมีความแตกต่างกับที่พักรถที่เรียกว่า PA(Parking Area) และ SA(Service Area) ที่มีการสร้างขึ้นก่อนและให้บริการในการพักรถและให้บริการร้านอาหาร คือรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้สถานีริมทางมีการแลกเปลี่ยนสื่อสารระหว่างคนในท้องถิ่นกับผู้มาใช้บริการ ต่อมามีการใช้สถานีริมทางเป็นแหล่งกระจายสินค้าและลดปัญหาการไม่สามารถกระจายสินค้าของท้องถิ่น หรือ แก้ปัญหาของ One Village One Product (OVOP) ของประเทศญี่ปุ่นได้ส่วนหนึ่ง และยังเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นและทำให้สินค้าในท้องถิ่นมีคุณภาพสูงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า สถานีริมทางนั้น นอกจากจะเป็นแหล่งพักรถของผู้เดินทาง และเป็นแหล่งกระจายสินค้าท้องถิ่นแล้วตามนโยบายเมื่อเริ่มนโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่นแล้ว น่าจะเป็นสถานที่ที่ทำหน้าที่เป็นพื้นที่สาธารณะในการสร้างกิจกรรมเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจในท้องถิ่นเช่นกัน จึงมีความสนใจที่จะดำเนินการวิจัยต่อเนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมา เพื่อศึกษาโดยเน้นถึงกระบวนการของการเป็นพื้นที่สาธารณะของสถานีริมทางต่อไป

ที่มาของสถานีริมทาง คือ โครงการสถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่น เป็นนโยบายของรัฐบาลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการกระจายสินค้าและการท่องเที่ยวในประเทศ โดยกำหนดให้เป็นที่พักสำหรับพักรถยนต์สำหรับผู้เดินทางไกล เนื่องจากปัจจุบันมีคนขับรถที่เป็นสตรีและผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากการจัดสัมมนาเกี่ยวกับสถานีริมทาง ณ กรุงโตเกียว ในวันที่ 30 มีนาคม ค.ศ.1992 ในหัวข้อ “การใช้สถานีริมทางเพื่อสร้างความสมบูรณ์และงดงามให้ท้องถิ่น” ที่ประชุมได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสถานีริมทาง คือ มีการเสนอให้ตั้งเป็นหัวข้อสำคัญสำหรับการประชุมครั้งที่ 2 เพื่อวางแผนระยะห้าปีของกรมทางหลวง และในวันที่ 24 เมษายน ค.ศ.1992 มีการตั้งคณะอนุกรรมการสำหรับสถานีริมทาง และมีการเสนอรายงานขึ้นต้นในเดือนกรกฎาคม ค.ศ.1992 และมีการเสนอข้อเสนอในเดือนธันวาคมในปีเดียวกัน โดยคณะอนุกรรมการได้เสนอหน้าที่ของสถานีริมทางดังนี้คือ

- 1) เป็นที่พักผ่อน คือมีที่จอดรถที่ผู้เดินทางสามารถใช้บริการได้ 24 ชั่วโมงและมีห้องน้ำสะอาดให้บริการ
- 2) เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร คือ มีการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับท้องถิ่นนั้นๆ เช่น ประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรม สินค้า และข้อมูลทั่วไปของท้องถิ่นนั้นๆ
- 3) เป็นประตูที่จะเชื่อมระหว่างท้องถิ่น คือ เป็นแหล่งที่สามารถเชื่อมทั้งในท้องถิ่นเดียวกัน และระหว่างท้องถิ่น

นอกจากสถานีริมทางจะเกิดขึ้นเนื่องจากมีความนิยมในการขับรถระยะทางไกลมากขึ้นแล้ว ยังมีขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการเชื่อมต่อของถนน และสามารถมีพื้นที่ที่สามารถใช้พักผ่อนตามที่ต้องการ และใช้ถนนได้อย่างปลอดภัย อีกทั้งยังสามารถเสนอบริการที่แสดงถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่น ประวัติศาสตร์ สถานที่ท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์พิเศษของท้องถิ่นนั้นๆ สถานีริมทางจึงมีแนวคิดพื้นฐานคือ เป็นสถานที่สร้างความ เป็นท้องถิ่น ที่จะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้รถใช้ถนน โดยพื้นฐานแล้ว สถานีริมทางจะต้องมีที่จอดรถ ห้องน้ำ และแผนกข้อมูลข่าวสาร สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆสำหรับผู้เดินทาง

สถานีริมทางซึ่งเริ่มมีมาตั้งแต่ปีค.ศ.1993 ปัจจุบันมีสถานีริมทาง 1,079 แห่ง มียอดขายรวมทั้งสิ้นปีละประมาณ 210,000,000,000 เยน มีผู้มาใช้บริการ 200,010,000 คน (ตัวเลขของปีค.ศ. 2012) เป็นแหล่งที่ให้บริการแก่ประชาชน เป็นแหล่งพัฒนาเศรษฐกิจและการจ้างงานในท้องถิ่น เป็นแหล่งฟื้นฟูสถานที่ท่องเที่ยวและสินค้าของท้องถิ่น และให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก จากการขยายตัวของสถานีริมทางซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น รัฐบาลญี่ปุ่นจึงประกาศนโยบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานีริมทางในปีค.ศ.

2013 โดยกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นนโยบายกิจกรรมการคัดเลือกสถานีริมทาง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สถานีริมทางที่มีความโดดเด่นในด้านเป็นสถานีริมทางที่เป็นศูนย์กลางการสร้างท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ซึ่งมีลักษณะโดดเด่น 6 ด้าน คือ

1. สถานีริมทางประเภท Gateway

ซึ่งเป็นสถานีริมทางที่มีหน้าที่หลักในการฟื้นฟูท้องถิ่นจากภายนอก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 1.1 ทำหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ
- 1.2 ทำหน้าที่เป็นประตูสู่การท่องเที่ยวของท้องถิ่น
- 1.3 ส่งเสริมการย้ายมาพำนักอาศัยในท้องถิ่น

2. สถานีริมทางประเภทศูนย์กลางของท้องถิ่น

ซึ่งเป็นสถานีริมทางที่สร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- 2.1 ทำหน้าที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม
- 2.2 เพื่อสวัสดิการที่ดี
- 2.3 เพื่อป้องกันรองรับภัยพิบัติ

จากการวิจัยขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาชุมชนของสถานีริมทางโมะเทจิ จังหวัดโทะชิ ซึ่งสถานีริมทางที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากผลส้มยูสุในพื้นที่ และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่น ในบทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อเป็นศูนย์กลางการสร้างท้องถิ่น ในด้านการเป็นสถานีริมทางที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยเป็นสถานีริมทางที่ทำหน้าที่ในด้านต่างๆ คือ

1. มีการสร้างแบรนด์ของสินค้า และมีการพัฒนาสินค้าที่มีเฉพาะในท้องถิ่น
2. สร้างโอกาสการจ้างงาน ร่วมกับผู้ผลิตในท้องถิ่น

3. ส่งเสริมอุตสาหกรรมท้องถิ่นด้วยการพัฒนาสินค้าเฉพาะของท้องถิ่น ด้วยการสร้างสถานที่ขายสินค้าหรือสถานที่ผลิตสินค้าแปรรูป เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมขั้น 6 (การรวมอุตสาหกรรมขั้น 1 2 และ 3 คือ ผลิตภัณฑ์ ดูป และจำหน่าย)

ทั้งนี้ ประเทศไทยได้นำแบบของสถานีริมทางของญี่ปุ่นมาพัฒนาประเทศ เช่นเดียวกับนโยบายอื่นๆ เช่น โครงการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โครงการตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการที่สถานีริมทางของญี่ปุ่นได้รับการเผยแพร่ไปสู่สากลด้วยคำว่า MICHINOEKI และประเทศไทยใช้เป็นต้นแบบของการพัฒนาท้องถิ่นโดยประชาชนมีส่วนร่วม ด้วยการให้กู้เงินผ่านธนาคาร Japan Bank for International Cooperation ในปีพ.ศ.2544 โดยเป็นการนำกิจกรรมการพัฒนาโครงสร้างและระบบองค์กรของสถานีริมทาง MICHINOEKI หรือ Roadside Station ของญี่ปุ่นเป็นต้นแบบ มีกลุ่มเป้าหมายของสินค้าท้องถิ่นจาก 20 หมู่บ้านทั่วประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2544 เห็นชอบให้มีการปรับปรุงที่พักริมทาง (Rest Area) และจัดให้มีร้านสินค้าพื้นเมืองที่มีคุณภาพรับผิดชอบโดยกรมทางหลวง เพื่อสนับสนุนการเปิดร้านสินค้าพื้นเมืองของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และมีการก่อสร้างที่พักริมทางในจังหวัดต่างๆคือ ภาคเหนือที่จังหวัดลำปาง บนทางหลวงหมายเลข 11 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดนครราชสีมา บนทางหลวงหมายเลข 2 ภาคกลางที่จังหวัดชัยนาท บนทางหลวงหมายเลข 32 และภาคใต้ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ บนทางหลวงหมายเลข 4

มี ส่วนประกอบตามแบบของสถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่น คือ มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารทางหลวง มีศูนย์บริการรถลากจูง มีบริการร้านค้าและสุขา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องจากจังหวัดชิบะและจังหวัดอุทสึโกะในปีพ.ศ.2546 ซึ่งนอกจากประเทศไทยแล้ว ยังมีประเทศเวียดนามที่ได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ล่าสุดคือ รัฐบาลของประเทศไทยมีนโยบายที่จะนำเอาโครงการสถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่นหรือ MICHINOEKI มาเพื่อส่งเสริมการกระจาย

ตัวของสินค้าและการท่องเที่ยวในประเทศไทย ดำเนินการโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นโครงการสถานีริมทาง 148 แห่ง ในงบประมาณ 148 ล้านบาทที่กำหนดดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคมพ.ศ. 2558 จะเห็นได้ว่า มีการริเริ่มโครงการสถานีริมทางโดยมีต้นแบบจากประเทศญี่ปุ่น 2 โครงการ รับผิดชอบโดยหน่วยงานที่แตกต่างกันตั้งแต่ปีพ.ศ.2544 เป็นต้นมา หากแต่ยังเป็นโครงการที่มีลักษณะของนโยบายแบบ Top Down จากภาครัฐ

นอกจากสถานีริมทางจะมีความน่าสนใจจากการเป็นนโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่นที่รัฐบาลไทยมีความสนใจที่จะนำมาเพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว สถานีริมทางยังมีความโดดเด่นจากการเป็นสถานที่ที่ใช้ในการพัฒนาชุมชนของประเทศญี่ปุ่นที่สามารถสร้างรายได้ รวมถึงสร้างโอกาสในการทำงานสำหรับคนในชนบทโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการจัดการอย่างเป็นระบบและหลายแห่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับสถานีริมทาง น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินนโยบายตามแบบของประเทศญี่ปุ่นอย่างเข้าใจในกระบวนการจัดการในแบบองค์รวม และนำมาปรับใช้กับนโยบายต่างๆ ของประเทศไทยได้ต่อไป

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงกระบวนการทำให้เป็นพื้นที่สาธารณะในท้องถิ่นชนบท และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นพื้นที่สาธารณะอย่างยั่งยืน และส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น ซึ่งส่งผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถใช้เป็นต้นแบบของการพัฒนาสถานีริมทางของประเทศไทยในลักษณะของการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างแท้จริง และสามารถสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมได้ต่อไป

บททบทวนงานวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภาษาอังกฤษของ ชะโตชิ ควะชิมะและคณะ เรื่อง Revitalization Measure of Suzu City using Roadside Station (道の駅を活用した珠洲市活性化策) ที่กล่าวถึงนโยบายของเทศบาลเมืองซูซุที่จะใช้การใช้เครือข่ายของสถานีริมทาง 3 แห่งในการฟื้นฟูท้องถิ่นของเมืองซูซุ จังหวัดอิชิควะ โดยการใช้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวและแหล่งอาหารสด เพื่อเชิญชวนให้มีการมาเที่ยวและอาศัยเพื่อเป็นการฟื้นฟูท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาเครือข่ายของสถานีริมทางในบริเวณใกล้เคียง เพื่อสร้างความหลากหลายสำหรับเส้นทางท่องเที่ยว และทำให้นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่นานขึ้น ซึ่งเป็นแนวโน้มของการพัฒนาสถานีริมทางในปัจจุบัน

งานวิจัยภาษาญี่ปุ่นของ มิโนะรุ โอะซะกะและคณะ เรื่อง 高齢者の介護予防に果たす道の駅の役割と効果—農村地域における介護予防活動の新たな取り組みのあり方 (Roles and effects of roadside station in care prevention for the elderly people) กล่าวถึง กิจกรรมของสถานีริมทางที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมาร่วมผลิตและขายสินค้าทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกที่ชีวิตมีคุณค่ามากขึ้น ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ที่ทำให้ผู้สูงอายุสามารถมีรายได้พอเพียงที่จะดำรงชีวิตแล้ว ยังส่งผลให้ผู้สูงอายุมีกิจกรรมที่ได้ทำร่วมกันโดยเฉพาะการจำหน่ายสินค้าที่นำมาจากไร่ นา ของตนเอง และมีความสุขในการใช้ชีวิตในชุมชน โดยใช้สถานีริมทางเป็นพื้นที่สาธารณะในการทำกิจกรรมร่วมกัน

งานวิจัยภาษาญี่ปุ่นของ ชะโตะ โยะชิโนะบุและคณะ เรื่อง 道の駅の地域振興に関する一考察 (The New Role of MICHINOEKI for Local Promotion) กล่าวถึง สถานีริมทางในฐานะของสถานที่ประกอบกิจกรรมที่ช่วยฟื้นฟูท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับกิจกรรมหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ประสบปัญหาในการกระจายสินค้า และนอกจากนี้ สถานีริมทางยังส่งเสริมให้มีการพัฒนาสินค้าอุตสาหกรรมของท้องถิ่นให้มีคุณภาพสูงขึ้น จากบทบาตดังกล่าว ทำให้สถานีริมทางได้รับเผยแพร่เพื่อเป็นตัวอย่างไปยังประเทศต่างๆ รวมถึงประเทศไทยด้วยเช่นกัน

งานวิจัยภาษาญี่ปุ่นของ ยูจิ ยะมะโมะโตะและคณะ เรื่อง 道の駅における地域振興機能としての農産物直売所の現状と効果に関する一考察：関東地方の道の駅を対象として－ (A Study on Actual Situation and Effect of Farmer's Market in Roadside Station from Viewpoint of Regional Promotion function- A Case Study in Kanto Region-) กล่าวว่า สถานีริมทางนั้นนอกจากจะมีบทบาทในการเป็นที่พัก เป็นแหล่งข้อมูล และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนกับท้องถิ่นแล้ว ยังมีบทบาทในการฟื้นฟูท้องถิ่น โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับตลาดของเกษตรกร เนื่องจากแต่เดิมเกษตรกรในพื้นที่ส่งสินค้าทางการเกษตรไปยังสหกรณ์การเกษตรโดยตรง และมีเพียงสินค้าในระดับเกรดเอเท่านั้น และไม่สามารถขายสินค้าที่มีคุณภาพต่ำลงมา แต่สถานีริมทางมีบทบาทที่สามารถพัฒนาสินค้าที่อยู่ในเกรดต่ำลงมาและพัฒนาให้เป็นผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น ทำให้เกษตรกรมีรายได้มากขึ้นและยังเป็นการริเริ่มอุตสาหกรรมของท้องถิ่นเช่นกัน

งานวิจัยภาษาญี่ปุ่นของ ชิเอะ โอะนิชิและคณะ เรื่อง 道の駅の計画・設立・運営における地域住民の運携—宮城県大崎市岩出山地域あ・ら・伊達な道の駅の事例として－ (The Cooperation of Community Residents in a Plan, the Establishment, the Operation of the Roadside Station(MICHINOEKI): A Case Study on A La Datena MICHINOEKI in Miyagi Prefecture, Japan) กล่าวว่า การวางแผนสร้างและบริหารสถานีริมทางนั้นมีจุดมุ่งหมายจะเป็นเวทีสำหรับประชาชนในท้องถิ่นที่จะเข้ามามีส่วนร่วม แต่ไม่จำเป็นเสมอไปที่จะต้องเป็นกิจกรรมที่ประชาชนในพื้นที่ควรจะมีส่วนร่วม ทั้งนี้กระบวนการที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมต้องมีความชัดเจน เพื่อส่งผลต่อการฟื้นฟูท้องถิ่นและสร้างความร่วมมือในระดับท้องถิ่น ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ได้ยกตัวอย่างของสถานีริมทาง “อะละอะทะนะ” ซึ่งมีความร่วมมือจากภาคประชาชนในการวางแผน การสร้างและการบริหาร และยังเป็นแหล่งธุรกิจที่สำคัญของท้องถิ่นด้วยเช่นกัน

งานวิจัยภาษาอังกฤษของ ทะคุจิ โคเออิเคะ และคณะ เรื่อง Study on the Attraction of Local Customers to Farmers' Markets- A case study on two types of market adjacent to roadside stations in Shimane prefecture กล่าวว่า กลยุทธ์ในการขายสินค้าของสถานีริมทางในเขตพื้นที่หุบเขาห่างไกลนั้นมีความไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้มาเยือนซึ่งรวมทั้งจากภายในและภายนอกเขต การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในตลาดของเกษตรกรของคนในพื้นที่ จะช่วยทำให้เกิดความแน่นอนในการค้าของตลาดมากขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญของการทำธุรกิจของสถานีริมทาง

งานวิจัยภาษาญี่ปุ่นของมิซึโอะ เอริ เรื่อง 道の駅「情報提供施設」の利用実態調査に関する研究 ทำการวิจัยถึงความง่ายต่อการใช้ข้อมูลของสถานีริมทาง โดยเลือกจากสถานีริมทางใน 5 แห่งจากจังหวัดไอจิ จังหวัดกิฟุ และจังหวัดมิเอะ กล่าวว่า ถึงแม้สถานีริมทางจะมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นหลายด้านและด้วยวิธีที่หลากหลาย แต่ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 50-60 ปี ซึ่งมักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจวิธีใช้อุปกรณ์สำหรับข้อมูลดังกล่าว จึงสมควรมีความหลากหลายในการให้ข้อมูล เพื่อเป็นพื้นที่ที่สามารถส่งเสริมการแลกเปลี่ยนระหว่างคนในท้องถิ่นและผู้มาเยือนได้อย่างดี แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับคนในท้องถิ่นและผู้มาเยือน

งานวิจัยภาษาญี่ปุ่นของ อิโรโกะ ยะมะโมะโตะและคณะ เรื่อง 中山間地域の拠点機能の必要性―「道の駅」の役割と拠点機能についての考察 (Necessiity of mid-mountain area as a center place- The role and the function of “Roadside Station”) กล่าวว่า สถานีริมทางในเขตพื้นที่หุบเขาเป็นแหล่งสำคัญที่ทำหน้าที่ฟื้นฟูท้องถิ่น เช่น สร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ประชาชนในท้องถิ่นในกลุ่มที่หลากหลาย ไม่เพียงแต่เกษตรกรที่อยู่ในวัยทำงานเท่านั้นยังรวมถึงเกษตรกรสูงอายุ และส่งผลต่อการส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของท้องถิ่น และยังมีแนวโน้มที่จะเป็นตอบสนองการแก้ไขปัญหาต่างๆในพื้นที่หุบเขาห่างไกลได้ด้วย เช่น ปัญหาของประชากรเบาบางในเขตหุบเขาห่างไกล ซึ่งส่งผลต่อความยากลำบากในการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การปิดตัวของร้านค้าในท้องถิ่น การสร้าง

สถานีริมทางซึ่งมีการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทาง เช่น การให้บริการธนาคาร ไปรษณีย์ และร้านค้า จึงส่งผลให้คนในพื้นที่มีความสะดวกสบายในการดำรงชีพมากขึ้น

นอกจากนี้ยังได้ใช้ข้อมูลที่สำคัญจากเว็บไซต์ของกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว (<http://www.mlit.go.jp/road/Michi-no-Eki/>) ที่ให้ข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นทางการของ สถานีริมทางของประเทศญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิงภาษาญี่ปุ่น

- 古口達也、(2013) 『道の駅もてぎの取り組みについて』、交通工学 Vol.48 No.2, pp.23-26
- 貞光一成、(2009) 『萩市の水産業振興策と行政支援のあり方について』、地域漁業研究 第50巻、第1号、pp.109-113
- 道路保全技術センター、(1993) 『道の駅の本～個性豊かなにぎわいの場づくり』、ぎょうせい
- 多田貴幸、(2012) 『道の駅の役割と今後の取組』、道路2012 vol.8 pp.12-15
- 国土交通省道路局、『2008-2012年道の駅登録数の推移と施設構成』月刊レジャー産業、2013.02、pp.72-79
- 船橋邦子『道の駅は地域の活性化・農村女性の自立・農業の再生に役立つか?』、女性たちの21世紀、2011.3、Vol.15 pp.26-29
- 津田康英『道の駅における登録と機能の広がり』、地域創生学研究、2013.3、pp.25-47
- 岡本憲明『全国主要道の駅調査～売り上げ高首位「あらい」(新潟)、2位「富士川楽座」(静岡)』、日経グローバル vol.133 2009.10.5、pp.24-35
- 松永桂子『道の駅と女性加エグループの相乗効果—広島県北広島町「早乙女たちの台所」「よりんさいや」』、地域開発、vol.553 2010.10、pp.32-36
- 現場レポート『道の駅で地元が元気! ローカルだからできる地産地消のビジネスモデル』、商業界、2014.1、pp.8-13
- 中澤さかな『全国共通の道の駅から脱皮、地域振興を総合プロデュース』、AFCフォーラム、vol.733, 2011.9、pp.29-31
- 共立総合研究所『進化する道の駅—現代の宿場、道の駅を核とした地域活性化』、vol.143 2011、pp.31-42
- 堀繁『サービスエリア、道の駅のオープンスペース』、休憩施設・道の駅・オープンスペース、vol.48 2013.4、pp.8-15
- 斎藤英知『観光振興における道の駅の拠点性—山口市の道の駅を中心とした周遊地に関する考察』山口経済学雑誌、vol.61 no.6, 2013.1、pp.617-638
- 日経BP社『過疎地の再生モデル4つの「ない」を解消』、vol.1688, 2013.4、pp.30-37
- 泉優子『特集進化する道の駅—道の駅の誕生、そして今』、Civil Engineering Journal, 2007.9、pp.10-13
- 牧哲史『特集進化する道の駅—道の駅の原点回帰と今後の期待』、Civil Engineering Journal, 2007.9、pp.14-18
- 大年邦雄『特集進化する道の駅—東南海・南海地震を見据えた地震・津波への対応』、Civil Engineering Journal, 2007.9、pp.26-31
- 宮内実『道の駅の新たな展開—都市と農山村の架ける橋—道の駅川場田園プラザ』、道路、vol.849, 2011.12、pp.20-22
- 小坂田稔『高齢者の介護予防に果たす道の駅の役割と効果—農村地域における介護予防活動の新たな取り組みのあり方』美作大学・美作大学短期大学部紀要、vol.54 2009、pp.5-17
- 松本大地『繁盛道の駅に見るこれからの商いのモノサシ』、商業界、vol.67 2014、pp.14-17
- 中澤さかな『道の駅萩しーまーとの役割—地産物産を核とした地域振興の総合プロデュース』、地域漁業研究、vol.50 2009、pp.115-119
- 上幸雄『トイレで社会を変える』、Life and Environment vol.57 no.6 2012、pp.46-45
- 国土交通省道路局国道・防災課『道の駅について』、道路、vol.833 2010.8、pp.12-15
- 山本祐之『道の駅における地域振興機能としての農産物直売所の現代と効果に関する一考察—関東地方の道の駅を対象として』、Journal of the City Planning Institute of Japan, vol.47 no.3, 2012.10、pp.985-990
- 川島哲『道の駅を活用した珠洲市活性化策』、金沢星稜大学総合研究所、vol.33 2013、pp.1-6
- 佐藤快信『道の駅の地域振興に関する一考察』、現代社会学部紀要、vol.10 no.1 2012、pp.53-62
- 山本裕子『中山間地域の拠点機能の必要性—道の駅の役割と拠点機能についての考察』、地域活性研究、vol.4 2013、pp.371-380
- 水尾衣里『道の駅情報提供施設の利用実態調査に関する研究』、人間学研究、vol.8 2010、pp.45-58

เว็บไซต์

https://www.npo-homepage.go.jp/data/report&_o.html

<http://www.cao.go.jp/seikatsu/whitepaper/honpen/html/omsho2010.html#omsho2010b>

<http://www.koho.or.jp/consulting/research.html#koukasokutei>

[http://www.pjk.com/projectkusatsu/yi_huihuo_dong_bao_gao/entori/๒๐๑๔/๒/๕_hui_pai_shi_cha_\(machi_dzukuri_zong_xiang\).html](http://www.pjk.com/projectkusatsu/yi_huihuo_dong_bao_gao/entori/๒๐๑๔/๒/๕_hui_pai_shi_cha_(machi_dzukuri_zong_xiang).html)
<http://www.mlit.go.jp/road/Michi-no-Eki/>
<https://www.ib-ja.or.jp/shunkan/gourmetmap.htm>
<https://www.ib-ja.or.jp/shunkan/chokubaijo/๕๒kukizaki.htm>
http://www.mantentosa.com/sightseeing/try/katuomaturi/km_ipponzuri.html
<http://www.kazekoubou.net/index.shtml>
<http://www.michi-no-eki.jp/about/>
<http://www.michi-no-eki.jp/>
http://www.skr.mlit.go.jp/road/Michi-no-Eki/index_skk.html
<http://www.motegi plaza.com/>
<http://www.city.unnan.shimane.jp/www/contents/๑๓๕๙๖๒๘๕๙๗๕๘๕/index.html>
<http://kanko-shinko-kosha.my-store.jp/>
<http://www.kanto-michinoeki.jp/>
<http://www.aguri-kubokawa.co.jp/>
<http://www.michinoekimunakata.co.jp/>
<http://www.denenplaza.co.jp/>
<http://mypage.fukanavi.com/riceland/catalog/index.html>
<http://kazenooka.tonofurusato.jp/>
<http://seamart.axis.or.jp/>
<http://www.fujikawarakuza.co.jp/>
<http://www.kitahiro-ichiba.com/>
http://www.maff.go.jp/chushi/kohoshi/mag_newsletter/pdf/๒๐๑๒๐๒๑๓_๓๔newsletter.pdf
http://tg.tripadvisor.jp/news/ranking/roadstations_๒๐๑๕/
<http://kazenooka.tonofurusato.jp/>
<http://www.biwakurabu.jp/shop/index.html>
<http://kararishop.jp/>
<http://www.town.motegi.tochigi.jp/>
<http://www.tochimarushop.com/gourmet/>
<http://www.yomiuri.co.jp/local/tochigi/graph/article.html?id=๒๐๑๔๑๒๒๐-OYTA๕๐๐๒๒>
<https://www.agrinet.pref.tochigi.lg.jp/tochiuma/๒๐๑๕/๐๖/๓๐/๑๒๘๓๔.html>

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการทำงานของสถานีริมทาง ในด้านการเป็นพื้นที่สาธารณะในบทบาทด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่ทำให้บทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะของสถานีริมทางชัดเจนขึ้น
3. เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐในการส่งเสริมสถานีริมทาง และการทำงานร่วมกับภาคประชาชนในการผลักดันให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม
4. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานีริมทาง เพื่อเป็นต้นแบบให้กับการสร้างพื้นที่สาธารณะในการกระจายสินค้าชุมชนในประเทศไทย

4. กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยแต่ละข้อ

4.1 แผนกิจกรรมหลักที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งผลลัพธ์ (Output) ที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมหลัก/ กิจกรรมรอง	ช่วงระยะเวลา ดำเนินการ	จำนวน วันที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
1.เพื่อศึกษา กระบวนการ ทำงานของสถานี รีมทาง ในด้าน การเป็นพื้นที่ สาธารณะใน บทบาทด้านการ พัฒนา อุตสาหกรรม	1.1กิจกรรมการ รวบรวมข้อมูลและ ทบทวนวรรณกรรม จากเอกสารที่ สืบค้นเพิ่มเติมจาก งานวิจัยเดิมใน ประเด็นต่างๆคือ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับ พื้นที่สาธารณะใน ประเทศญี่ปุ่นตาม นโยบายภาครัฐ (2)ข้อมูลด้านการ พัฒนา อุตสาหกรรม ท้องถิ่นเพื่อศึกษา ความเกี่ยวข้องของ สหกรณ์การเกษตร และ OVOP กับ สถานีรีมทาง (3)ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานีรีม ทาง (4)ข้อมูลด้าน กระบวนการ บริหารงานของ สถานีรีมทาง รวมถึงตัวอย่างการ บริหารของสถานี รีมทาง	เดือนที่ 1-3	20 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย
	1.2กิจกรรมสรุป ข้อมูล	เดือนที่ 3	5 วัน	ผศ.เบญจรงค์ และ ผู้ช่วยวิจัย

2.เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่ทำให้บทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะของสถานีริมทางชัดเจนขึ้น	2.1กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลของพื้นที่กรณีศึกษาที่ได้ทำการคัดเลือกไว้	เดือนที่ 3-4	10 วัน	ผศ.เบญจรงค์ และ ผู้ช่วยวิจัย
	2.2กิจกรรมสำรวจภาคสนามในพื้นที่กรณีศึกษาที่ได้คัดเลือกไว้ โดยใช้วิธีสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	เดือนที่ 4	20 วัน	ผศ.เบญจรงค์
	2.3กิจกรรมการถอดบทสัมภาษณ์ที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม	เดือนที่ 4-5	10 วัน	ผู้ช่วยวิจัย
	2.4กิจกรรมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม	เดือนที่ 5-7	15 วัน	ผศ.เบญจรงค์
	2.5กิจกรรมสรุปผล	เดือนที่ 8	5 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย
3.เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐในการส่งเสริมสถานีริมทาง และการทำงานร่วมกับภาคประชาชนในการผลักดันให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม	3.1กิจกรรมสำรวจภาคสนามในพื้นที่กรณีศึกษาที่ได้คัดเลือกไว้ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในภาครัฐ	เดือนที่ 4	5 วัน	ผศ.เบญจรงค์

	3.2กิจกรรมการ ถอดบทสัมภาษณ์ที่ ได้จากการสำรวจ ภาคสนาม	เดือนที่ 4-5	10 วัน	ผู้ช่วยวิจัย
	3.3กิจกรรม วิเคราะห์และ สังเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการสำรวจ ภาคสนาม	เดือนที่ 5-7	15 วัน	ผศ.เบญจรงค์
	3.4กิจกรรมสรุปผล	เดือนที่ 8	5 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย
4.เพื่อศึกษาแนว ทางการบริหาร สถานีริมทาง เพื่อเป็นต้นแบบ ให้กับการสร้าง พื้นที่สาธารณะ ในการกระจาย สินค้าชุมชนใน ประเทศไทย	4.1กิจกรรม สัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานที่พักริม ทางของประเทศ ไทย เช่น ที่พักริม ทางของจังหวัด ลำปาง	เดือน 9	3 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย
	4.2กิจกรรม สัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานสถานี ริมทางของประเทศ ไทยเพื่อนำไป เปรียบเทียบกับ ของประเทศญี่ปุ่น	เดือน 10	4 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย
	4.3กิจกรรมการ ถอดเทปบท สัมภาษณ์	เดือน 10	5 วัน	ผู้ช่วยวิจัย
	4.4กิจกรรมสรุปผล เปรียบเทียบการ บริหารงานเพื่อ ประมวลผล และ เขียนเป็นต้นแบบ ให้เป็นตัวอย่างของ ประเทศไทยต่อไป	เดือน 11	5 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย

	4.5กิจกรรมสรุปผล	เดือน 12	10 วัน	ผศ.เบญจรงค์และ ผู้ช่วยวิจัย
--	------------------	----------	--------	--------------------------------

ผลที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละช่วงระยะเวลา (แบ่งเป็นราย 6 เดือน หรือราย 3 เดือน ขึ้นอยู่กับระยะเวลาโครงการ)

เดือนที่	กิจกรรม (activities)	ผลงานที่คาดว่าจะได้รับ (outputs)
6 เดือนที่ 1	1. รวบรวมข้อมูลทั่วไปและงานวิจัยเกี่ยวกับ สถานีริมทางที่มีความเป็นปัจจุบัน 2. ประสานงานเพื่อการทำวิจัยในพื้นที่ และ เก็บข้อมูลในพื้นที่ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เบื้องต้น	1. ได้ข้อมูลการวิจัยและข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสถานีริมทาง 2. ได้แนวทางการวิจัยและข้อมูลเบื้องต้น
6 เดือนที่ 2	1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของด้าน ประเทศไทย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์และ บทความ	1. ได้งานวิจัยและบทความเพื่อใช้ในการ เผยแพร่

5. แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสมมุติฐานการวิจัย พื้นที่ที่ศึกษา และวิธีการวางแผนการดำเนินงานรวมทั้งวิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) วิธีการเก็บข้อมูล ฯลฯ

สมมุติฐานการวิจัย

สถานีริมทาง นอกจากจะมีหน้าที่เป็นที่พักระหว่างทางของผู้เดินทางแล้ว ยังมีบทบาทในการเป็นพื้นที่สาธารณะในชุมชน และมีบทบาทในการส่งเสริมอุตสาหกรรมในท้องถิ่นได้อย่างดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

- กรอบแนวคิดด้าน “พื้นที่สาธารณะของชุมชนในประเทศญี่ปุ่น” เนื่องจากในประเทศญี่ปุ่นมีการสร้างพื้นที่สาธารณะมาตั้งแต่สมัยก่อนสมัยใหม่ ดังเช่นพื้นที่สาธารณะของชุมชนเกษตรกร ต่อมาเมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่ กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรม ส่งผลให้พื้นที่สาธารณะได้ถูกลดความสำคัญลงไป และเมื่อประเทศญี่ปุ่นประสบปัญหาของเมืองใหญ่ เนื่องจากการพัฒนาประเทศช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และชุมชนเมืองอยู่ในสภาพล่มสลายทางด้านเครือข่ายและการสัมพันธ์ รัฐบาลได้ประกาศการฟื้นฟูชุมชน ด้วยการประกาศนโยบายศูนย์ชุมชน หรือ Community Center ขึ้นมา และส่งผลต่อการพัฒนาการสร้างศูนย์พัฒนาเมือง หรือ Machizukuri Center ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ในเขตเมือง เพื่อการเป็นอยู่ที่ดี และส่งผลให้คำว่า Machizukuri ในแบบของประเทศญี่ปุ่นเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ และเมื่อรัฐบาลญี่ปุ่นประกาศนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น พื้นที่สาธารณะที่มารองรับและร่วมทำงานกับภาครัฐในการดำเนินนโยบายนี้คือ ศูนย์สนับสนุนกิจกรรมองค์กรไม่หวังกำไร หรือ NPO Support Center ซึ่งพื้นที่สาธารณะเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่สร้างขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และสวัสดิการของคนในเขตเมืองขนาดใหญ่และชุมชนเมืองมากกว่าพื้นที่ในชนบทห่างไกล และประสบความสำเร็จในบทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะที่ช่วยสร้างเครือข่าย และส่งผลต่อการ

พัฒนาชุมชนเมือง ต่อมาเมื่อมีการสร้างสถานีริมทาง เพื่อเป็นแหล่งที่พักสำหรับผู้เดินทางไกลนั้น ทำให้เกิดการสร้างพื้นที่สาธารณะในรูปแบบของสถานีริมทาง โดยสถานีริมทางส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ชนบททางไกล และสามารถส่งผลต่อการเป็นพื้นที่สาธารณะในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเห็นได้ชัด

• กรอบแนวคิดด้าน “ทฤษฎีทุนทางสังคม (Social Capital theory) กับเครือข่ายการปกครองตนเองของประเทศญี่ปุ่น” ทฤษฎีที่ผู้วิจัยใช้อธิบายความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนในประเทศญี่ปุ่นคือ “ทฤษฎีทุนทางสังคม” โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายซึ่งถือเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญอย่างหนึ่ง ถึงแม้พฤติกรรมของคนญี่ปุ่นจะถูกอธิบายด้วยการเป็นสังคมที่มีแนวคิดแบบคัตริยมูนิยมหรือ Collectivism แต่ในกระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็งนั้น ทฤษฎีทุนทางสังคมที่ใช้อธิบายการเป็นเครือข่ายน่าจะมีนัยยะสำคัญต่อกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี ซึ่งในปัจจุบันนี้แนวคิดทฤษฎีทุนทางสังคมใช้ในการศึกษาเพื่ออธิบายถึงการเชื่อมโยงภายในและระหว่างเครือข่ายทางสังคม ถึงแม้การให้คำจำกัดความของแนวคิดทุนทางสังคมจะมีความหลากหลาย และถูกอธิบายเป็น “something of a cure-all” ของปัญหาสังคมสมัยใหม่ แต่โดยแนวคิดหลักแล้วเครือข่ายทางสังคมมีความสำคัญที่จะเพิ่มผลิตภาพ โดย Putnam ให้คำจำกัดความว่า ทุนทางสังคมเป็นลักษณะของส่วนประกอบของสังคม เช่น ความเชื่อถือและเครือข่ายที่สามารถพัฒนาศักยภาพของสังคมด้วยการทำให้กิจกรรมประสานงานเป็นไปอย่างง่ายขึ้น และยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการสร้างและทำให้ประชาธิปไตยคงอยู่ โดยใช้แนวคิดทุนทางสังคมเชื่อมโยงกับความสำเร็จในการมีส่วนร่วมในประชาธิปไตยและการปกครอง ส่วนทุนทางสังคมของประเทศญี่ปุ่นที่เป็นความเชื่อถือซึ่งกันและกันและเป็นเครือข่านั้น ส่วนหนึ่งของกระบวนการและแนวคิดนั้นมีพื้นฐานที่เข้มแข็งมาจากระบบการปกครองตนเองและระบบกลุ่มอาชีวะซึ่งเริ่มตั้งแต่ในสมัยเอโดะ คนในสมัยเอโดะนั้นถูกควบคุมอย่างเข้มงวดด้วยกฎระเบียบจากผู้ปกครองและกฎในชุมชนของตนเองภายใต้เครือข่ายประชาชนที่เข้มแข็ง และไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้หากไม่ได้สังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ต่อมาเครือข่ายการปกครองตนเองถูกใช้เป็นเครื่องมือควบคุมประชาชนอย่างเข้มงวดในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองด้วยระบบ “โทะนะริกุมิ” (隣組) หรือกลุ่มเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองตนเองประชาชนที่เรียกว่า “โชไนไค” (町内会) ถึงแม้ระบบโทะนะริกุมิและโชไนไคจะถูกประกาศยกเลิกไปช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองจากการมีลักษณะของเผด็จการสงคราม แต่จากการปฏิบัติจนเป็นเสมือนวัฒนธรรมของคนญี่ปุ่นของการเป็นสังคมกลุ่มที่มีการพึ่งพาอาศัยกันที่สืบเนื่องมาเกือบสี่ร้อยปีตั้งแต่สมัยเอโดะ ทำให้ประชาชนยังคงรวมตัวกันภายใต้ชื่อที่แตกต่างไปจากโชไนไคคือ “จิจิไค” (自治会) แปลว่า “องค์กรการปกครองตนเอง” และยังคงทำกิจกรรมเช่นเดียวกับโชไนไค องค์กรโชไนไคเดิมมีการฟื้นตัวอีกครั้งหลังจากมีการประกาศยกเลิกกฎควบคุมโชไนไค และทำให้เกิดองค์กรการปกครองตนเองของประชาชนภายใต้ชื่อโชไนไคและจิจิไคขึ้นทั่วประเทศญี่ปุ่น ยกเว้นแต่เพียงในเขต 7-8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้นดังเช่น เขตเทศบาลเมืองมุซาชิโนะในกรุงโตเกียว จนกล่าวได้ว่าองค์กรการปกครองตนเองแบบโชไนไคเป็นวัฒนธรรมเฉพาะของประเทศญี่ปุ่นที่สืบทอดมานาน ในปัจจุบันเครือข่ายภาคประชาสังคมนั้น นอกจากจะมีองค์กรที่ทำงานครอบคลุมต่อวิถีชีวิตของประชาชนในทุกด้านคือ โชไนไค จิจิไคและคณะกรรมการจัดการอาคารที่พักสำหรับที่อยู่อาศัยแบบอาคารชุดแล้ว ประเทศญี่ปุ่นยังมีการรวมกลุ่มของประชาชนแบ่งเป็นกลุ่มต่างๆดังนี้คือ 1) องค์กรแบ่งตามกลุ่มชั้นอายุเช่นชมรมแม่บ้าน ชมรมเด็ก ชมรมเยาวชนและชมรมผู้สูงอายุ 2) องค์กรส่งเสริมงานภาครัฐเช่นกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัยและรักษาความสงบ 3) องค์กรที่แบ่งตามหน้าที่เช่นกลุ่มการศึกษาและกลุ่มวัฒนธรรม 4) องค์กรแบ่งตามอาชีพเช่นกลุ่มเกษตรกรและประมง กลุ่มพ่อค้า สมาพันธ์แรงงานและกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพทางการแพทย์ 5) องค์กรแบ่งตามปัญหาเช่นกลุ่มอาสาสมัคร กลุ่มสวัสดิการ กลุ่มมะจิตสึคุริ กลุ่มรักษาสีสิ่งแวดล้อมและกลุ่มรณรงค์เพื่อประชาชน (ซึ่งบางองค์กรมีลักษณะเป็นกลุ่มอาสาสมัครขนาดเล็กรวมตัวกันแบบหลวมๆและบางองค์กรมีการจดทะเบียนเป็นองค์กรไม่หวังกำไรที่เรียกว่า NPO) 6) องค์กรกึ่งสาธารณะเช่นสมาคมความปลอดภัยทางจราจรและคณะกรรมการสวัสดิการสังคม 7) องค์กรเอกชน และอื่นๆเช่น องค์กรทางศาสนา ซึ่งหลายๆองค์กรที่กล่าวมานี้มีพัฒนาการมาจากกลุ่มที่ตั้งขึ้นตั้งแต่สมัยเอโดะ เช่น กลุ่มชั้นอายุ กลุ่มป้องกันภัยพิบัติและกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม โดยกลุ่มต่างๆในชุมชน เช่น โช

ไนโค จิจิโก กลุ่มป้องกันภัย กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเด็ก กลุ่มครูและผู้ปกครอง กลุ่มสหกรณ์และกลุ่มสหกรณ์การเกษตรนี้มีความสัมพันธ์กันในแนวนอน และต่างให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรมในชุมชนตลอดมา

พื้นที่ทำการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกสถานีริมทางที่จะสำรวจ โดยเลือกจากสถานีริมทางที่ได้รับเลือกให้เป็นสถานีริมทางต้นแบบของกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และการท่องเที่ยว ในปีค.ศ.2013 ในฐานะเป็นสถานีริมทางที่สร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม และได้เลือกสถานีริมทางที่มีความโดดเด่นในการจำหน่ายสินค้าและได้รับความนิยม

สถานีริมทางที่เลือกสำรวจ คือ

1. สถานีริมทางคะวะบะเด็นเอ็นฟลาซ่า (道の駅川場田園プラザ) จังหวัดกุมมะ (สถานีริมทางต้นแบบ)
2. สถานีริมทางโทะมิอูระ (道の駅とみうら) จังหวัดชิบะ (สถานีริมทางต้นแบบ)
3. สถานีริมทางอะจิชิมะโตะ (道の駅萩しーまーと) จังหวัดยะมะกุจิ (สถานีริมทางต้นแบบ)
4. สถานีริมทางฟูจิคะวะระคุซะ (道の駅富士川楽座) จังหวัดชิซุโอกะ

ซึ่งสถานีริมทางทั้งสี่แห่งมีจุดเด่นดังนี้ คือ

- สถานีริมทางคะวะบะเด็นเอ็นฟลาซ่า เป็นสถานีริมทางที่นำนโยบายการเกษตรบวกการท่องเที่ยวมาใช้ และได้รับเลือกให้เป็นสถานีริมทางต้นแบบของกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นด้านอุตสาหกรรมท้องถิ่น อีกทั้งยังได้รับตำแหน่งเป็นสถานีริมทางยอดเยี่ยมของภูมิภาคคันโต เป็นเวลาติดต่อกัน 5 ปีซ้อน และถึงแม้จะเป็นเพียงหมู่บ้านที่มีประชากรเพียง 3,700 คน แต่มีผู้มาเยือนมากถึง 1,200,000 คนต่อปี
- สถานีริมทางโทะมิอูระ เป็นสถานีริมทางที่มีความโดดเด่นในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในท้องถิ่น คือ ผลบิระ ซึ่งสามารถทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายประมาณ 50 ชนิด และได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานีริมทางต้นแบบของกระทรวงที่ดินฯ เช่นกัน
- สถานีริมทางอะจิชิมะโตะ เป็นสถานีริมทางที่มียอดขายปีละประมาณ 1,000,000,000 เยน มีการจัดการที่โดดเด่นและมีกลุ่มผู้สนใจมาดูงานและศึกษาการจัดการเป็นจำนวนมาก และได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานีริมทางต้นแบบของกระทรวงที่ดินฯ เช่นกัน
- สถานีริมทางฟูจิคะวะระคุซะ ถึงแม้ไม่ได้รับเลือกเป็นสถานีริมทางต้นแบบ แต่เป็นสถานีริมทางที่เป็นตัวอย่างของการเพิ่มการจ้างงานในท้องถิ่น มีคนมาเยือนปีละประมาณ 3,900,000 คน (ตัวเลขปีค.ศ. 2010) และมียอดขายสูงประมาณปีละ 1,800,000,000 เยนต่อปี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ที่วิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้จากการวิจัยการศึกษาจากเอกสาร (documentary research) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานีริมทาง ทั้งจากหนังสือทั่วไป และงานวิจัยโดยสืบค้นเอกสารชั้นต้น(ภาษาญี่ปุ่น)ผ่านหอสมุดรัฐสภาประเทศญี่ปุ่นซึ่งจะเป็นแหล่งข้อมูลหลักที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งศึกษาจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสถานีริมทาง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในระดับต้นแล้ว ซึ่งจะทำให้การสืบค้นข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันต่อไป
2. งานวิจัยครั้งนี้ จะมีการเก็บข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ที่มีการคัดเลือกไว้จำนวน 4 แห่ง ที่มีความโดดเด่นในการเป็นสถานีริมทางที่เป็นที่นิยมและมียอดขายสูง รวมทั้งเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาสินค้าท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ โดยคาดว่า จะทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของสถานีริมทางที่ได้เลือกไว้ รวมถึงสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่มีส่วนร่วมในธุรกิจ เช่น ผู้ผลิตสินค้า และผู้นำสินค้ามาร่วมวาง

จำหน่าย รวมไปถึงผู้มาใช้บริการ นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องของที่พักริมทางและสถานีริมทางของประเทศไทยเช่นกัน

3. การเก็บข้อมูลภาคสนามในส่วนนี้ คือ การสังเกตการณ์การมาใช้บริการของสถานีริมทางของประชาชนในพื้นที่ และผู้มาเยือนจากต่างถิ่น

4. ภายหลังจากการทบทวนวรรณกรรมและการเก็บข้อมูลภาคสนามแล้ว ผู้วิจัยจะทำการถอดเทป และวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่างๆ คือ

4.1 ประเด็นกระบวนการบริหารสถานีริมทาง ทั้งทางด้านนโยบาย งบประมาณและขั้นตอนการบริหาร

4.2 ประเด็นของการจัดการโดยการที่ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

4.3 ประเด็นบทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะของท้องถิ่น

4.4 ประเด็นบทบาทการช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมท้องถิ่น

6. แผนการทำงาน

ตารางแสดงแผนกิจกรรมและเวลาปฏิบัติงานโดยจำแนกตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เดือนที่											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.เพื่อศึกษากระบวนการทำงานของสถานีริมทาง ในด้านการเป็นพื้นที่สาธารณะในบทบาทด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม	1.1กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลและทบทวนวรรณกรรม	√	√	√									
	1.2กิจกรรมสรุปข้อมูล			√									
2.เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนที่ทำให้บทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะของสถานีริมทางชัดเจนขึ้น	2.1กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลของพื้นที่กรณีศึกษาที่ได้ทำการคัดเลือกไว้			√	√								
	2.2กิจกรรมสำรวจภาคสนามในพื้นที่กรณีศึกษาที่ได้คัดเลือกไว้				√								
	2.3กิจกรรมการถอดบทสัมภาษณ์				√	√							
	2.4กิจกรรมวิเคราะห์และ					√	√	√					

	สังเคราะห์ข้อมูล								√				
	2.5กิจกรรมสรุปผล								√				
3.เพื่อศึกษาบทบาทของภาครัฐในการส่งเสริมสถานีริมทาง และการทำงานร่วมกับภาคประชาชนในการผลักดันให้การผลักดันให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม	3.1กิจกรรมสำรวจภาคสนามในพื้นที่				√								
	3.2กิจกรรมการถอดบทสัมภาษณ์				√	√							
	3.3กิจกรรมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล					√	√	√					
	3.4กิจกรรมสรุปผล								√				
4.เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารสถานีริมทางเพื่อเป็นต้นแบบให้กับการสร้างพื้นที่สาธารณะในการกระจายสินค้าชุมชนในประเทศไทย	4.1กิจกรรมสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่พักริมทางของประเทศไทย								√				
	4.2กิจกรรมสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสถานีริมทางของประเทศไทย									√			
	4.3กิจกรรมการถอดเทปบทสัมภาษณ์									√			
	4.4กิจกรรมสรุปผลเปรียบเทียบการบริหารงานเพื่อประมวลผล และเขียนเป็นต้นแบบ										√		
	4.5กิจกรรมสรุปผล												√

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นที่เป็นรูปธรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
1. ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานของสถานีรีมทาง ในด้านการเป็นพื้นที่สาธารณะ และเห็นถึงบทบาทของสถานีรีมทางในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม
 2. ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการทำให้บทบาทของการเป็นพื้นที่สาธารณะของสถานีรีมทางชัดเจนขึ้น
 3. ได้เข้าใจบทบาทของภาครัฐในการส่งเสริมสถานีรีมทาง และการทำงานร่วมกับภาคประชาชนในการผลักดันให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม
 4. เป็นแบบอย่างในการพัฒนาการสร้างสถานีรีมทางในแบบที่ประชาชนมีส่วนร่วมของประเทศไทยต่อไป
 5. ผู้วิจัยจะเขียนบทความเพื่อตีพิมพ์ในหนังสือ ความสัมพันธ์ 130 ปี ไทย-ญี่ปุ่น
 6. ผู้วิจัยสามารถเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษากับโครงการที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น โครงการประชารัฐ และโครงการสถานีรีมทางของประเทศไทย
8. กระบวนการผลักดันผลงานดังกล่าวออกสู่การใช้ประโยชน์
1. กระบวนการผลักดันองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในด้านวิธีการ และมีวิธีการเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยในลักษณะสื่อสิ่งพิมพ์ผ่านห้องสมุดมหาวิทยาลัย จำนวน 15 แห่ง เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยเกี่ยวกับด้านสถานีรีมทางของญี่ปุ่นต่อไป
 2. กระบวนการผลักดันองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยโดยจะมีการตีพิมพ์บทความลงในหนังสือ ความสัมพันธ์ 130 ปี ไทย-ญี่ปุ่น
 3. กระบวนการผลักดันองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ด้านนโยบายหรือการวางแผน โดยจะใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในลักษณะการสัมมนาให้กับผู้สนใจ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับบริษัทไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นวิทยากร หรือ พี่เลี้ยง เกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนต่อไป
9. ผลงานที่ส่งต่อ สกว. (ผลงานสมบูรณ์ที่ใช้ในการตรวจรับงาน)
-

ประวัติบุคคล

ชื่อ-นามสกุล(ภาษาไทย) นาง เบญจางค์ ใจใส แดร์ อาร์สลานีอง

(ภาษาอังกฤษ) Mrs. Benjang Jaisai Der Arslanian

เพศ หญิง วันเดือนปีเกิด 4 กรกฎาคม พ.ศ.2506

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สถานที่ติดต่อ (ที่ทำงาน) สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 081-9936549 , 053-943247 โทรสาร 053-221595

E-mail – address benjang_jaisai@yahoo.com

ที่อยู่ (ที่บ้าน) 239/8 หมู่บ้านไผ่ล้อม มข. อำเภอเมือง เชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-223553

เงินเดือนปัจจุบัน 49,000 บาท

ประวัติการศึกษา (ปริญญาตรี – เอก ; สาขา และสถาบัน)

ปริญญาตรี สาขาวรรณคดีอังกฤษและอเมริกัน มขศ..ค .๑๙๘๔

ปริญญาโท สังคมเปรียบเทียบ Seikei University, ๑๙๙๒ ประเทศญี่ปุ่น

ปริญญาเอก สังคมศาสตร์ (Ph.D.Candidate) Rikkyo University ประเทศญี่ปุ่น

ผลงานวิจัย

ก. ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

1. แนวโน้มการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย CAPS Newsletter, Seikei Univ., May 2003
2. ระบบองค์กรประชาชนในละแวกใกล้เคียง (町内会・自治会) , วารสารคณะมนุษยศาสตร์, Vol.5 No. 1, January-June 2004
3. ความหลากหลายของวัฒนธรรมไทย The NIU Journal of Tourism Studies, vol.4, March 2009
4. การเปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในประเทศญี่ปุ่น : จากความขัดแย้งไปสู่การทำงานร่วมกัน , วารสารคณะมนุษยศาสตร์ , Vol.14, No.2 July- December 2013
5. การสะท้อนให้เห็นถึงสังคมญี่ปุ่นของละครทีวีญี่ปุ่น พุทธศักราช 2000, Chiang Mai University
6. การเปลี่ยนแปลงของชุมชนญี่ปุ่นสมัยใหม่ January, 2008 Chiang Mai University
7. การเปลี่ยนแปลงสู่การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยเมจิ Journal of East Asia Studies, Thammasart University, Vol.13 No.1, March-August 2008
8. การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนของประเทศญี่ปุ่น กรณีศึกษาจังหวัดฟูกูโอกะ ในการสัมมนาระดับนานาชาติด้านชุมชนเข้มแข็ง เดือนพฤษภาคม 2555 หน้า 85

ข. ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

1. การจัดการหมู่บ้านต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในเขตภาคเหนือตอนบน สนับสนุนโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ เดือนก.ย.2555
2. การพัฒนาอัตลักษณ์การท่องเที่ยวชุมชน ในเขตภาคเหนือตอนบน 1 และ 2 กันยายน 2557
3. การพัฒนาชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวหมู่บ้านมูเซอปากทาง อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่ เดือนกันยายน 2557
4. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 และ 2 พ.ศ.2558

ค. ผลงานอื่นๆ เช่น ตำรา บทความ สิทธิบัตร ฯลฯ

1. ประวัติศาสตร์ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยเอโดะ Chiang Mai University, December 2001

2. ประวัติวรรณคดีญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยกลาง Chiang Mai University, April 2002
 3. สังคมญี่ปุ่นสามรัชสมัย เมจิ-ไทโช-โชวะ Chiang Mai University, October 2011
 4. สังคมญี่ปุ่นตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยเอโดะ December 2015
 5. โอเอโอกะ ชีวประวัติในปราสาทญี่ปุ่น (อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะเสร็จในเดือนธันวาคม 2559)
- ง. รางวัลผลงานวิจัยที่เคยได้รับ
-
-

จ. สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (สามารถตอบได้มากกว่า 1 สาขา)

1. ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น
2. ท้องถิ่นญี่ปุ่นศึกษา
3. การจัดการชุมชนญี่ปุ่น

ฉ. ภาระงานในปัจจุบัน

1. งานประจำ รับผิดชอบสอนกระบวนวิชาประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น และวิชาท้องถิ่นญี่ปุ่นศึกษา
2. งานวิจัยที่รับผิดชอบในปัจจุบัน “การศึกษาความเปลี่ยนแปลงของเทศกาลของศาลเจ้าในประเทศญี่ปุ่น กรณีศึกษา เทศกาลซันจะ ของกรุงโตเกียว เปรียบเทียบกับ เทศกาลคะชิมะจินจะ โยะโกะซึกะ จังหวัดคะนะงะวะ” คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2559